

P7_TA(2014)0250

Úloha vlastnictví a tvorby bohatství v boji s chudobou a při posilování udržitelného rozvoje

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. března 2014 o úloze vlastnických práv, vlastnictví a vytváření bohatství při boji s chudobou a podpoře udržitelného rozvoje v rozvojových zemích (2013/2026(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 17 Všeobecné deklarace lidských práv Organizace spojených národů, jenž se týká práva na vlastnictví,
- s ohledem na Deklaraci tisíciletí ze dne 8. září 2000 stanovující rozvojové cíle tisíciletí, zejména cíl 1, 3 a 7,
- s ohledem na společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise o rozvojové politice Evropské unie: „Evropský konsensus“, které bylo podepsáno dne 20. prosince 2005, zejména na články 11 a 92 tohoto prohlášení,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. října 2004 nazvané „Obecné zásady EU pro podporu procesů navrhování pozemkové politiky a reformy této politiky v rozvojových zemích“ (COM(2004)0686),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 31. března 2010 nazvané „Rámec politiky EU pro pomoc rozvojovým zemím při řešení problémů při zabezpečování potravin“ (COM(2010)0127),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. října 2011 nazvané „Zvýšení dopadu rozvojové politiky EU: agenda pro změnu“ (COM(2011)0637 final).
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. února 2013 nazvané „Důstojný život pro všechny: Skoncovat s chudobou a umožnit světu udržitelnou budoucnost“ (COM(2013)0092 final),
- s ohledem na „Obecné zásady EU v oblasti pozemkové politiky: Obecné zásady EU pro podporu procesů navrhování pozemkové politiky a reformy této politiky v rozvojových zemích“, které přijala Komise v listopadu 2004,
- s ohledem na studii programu OSN pro lidská sídla (UN-Habitat) s názvem „Zabezpečení práv k půdě pro všechny“ z roku 2008 a na pokyny OSN pro tento program nazvané „Jak vytvořit pozemkovou politiku pro chudé: postup, směry a poučení“;
- s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje OSN Oliviera De Schuttera týkající se práva na potraviny nazvanou „Rozsáhlé skupování a pronájem půdy: soubor klíčových zásad a opatření k řešení výzev v oblasti lidských práv“ ze dne 11. června 2009;
- s ohledem na prohlášení nazvané „Výzvy v oblasti urbanizace a snižování chudoby v

zemích AKT“, které bylo přijato v roce 2009 v keňském Nairobi,

- s ohledem na prohlášení přijaté na světovém summitu o zajišťování potravin konaném v listopadu 2010 v Římě,
  - s ohledem na prohlášení s názvem „Učiňme chudinské čtvrti minulostí: celosvětová výzva do roku 2020“, které bylo přijato na mezinárodní konferenci v marockém Rabatu, jež se konala ve dnech 26.–28. listopadu 2012;
  - s ohledem na prohlášení nazvané „Trvale udržitelná urbanizace jako reakce na vymýcení chudoby obyvatel měst“, jež bylo přijato na druhé konferenci tripartity AKT/Evropská komise/program OSN pro lidská sídla (UN-Habitat), která proběhla ve dnech 3.–6. září 2013 ve rwandském Kigali,
  - s ohledem na Deklaraci OSN o právech původních obyvatel (UNDRIP) a Úmluvu Mezinárodní organizace práce č.169 o domorodém a kmenovém obyvatelstvu z roku 1989,
  - s ohledem na zásady pro odpovědné investování v oblasti zemědělství, které respektuje pravidla, živobytí a zdroje, na dobrovolné pokyny pro odpovědnou správu půdy, lesů a rybolovu v souvislosti s národním zajišťováním potravin, které vydala Organizace pro výživu a zemědělství, a na rámec a pokyny pro pozemkové politiky v Africe vydané Africkou unií (ALPFG),
  - s ohledem na doporučení panelu na vysoké úrovni ohledně rozvojové agendy na období po roce 2015, aby byl začleněn cíl zaměřený na otázku držení půdy pro ženy a muže a aby se uznalo, že ženy a dívky musí mít mimo jiné „rovné právo vlastnit půdu a jiný majetek“,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 27. září 2011 o rámci politiky EU pro pomoc rozvojovým zemím při řešení problémů při zabezpečování potravin¹,
  - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro rozvoj a stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A7-0118/2014),
- A. vzhledem k tomu, že vlastnická práva lze definovat jako práva, která upravují podmínky, za jakých mohou jednotlivé subjekty, společenství a veřejní a soukromí aktéři získat přístup k hmotnému a nehmotnému majetku na základě ustanovení formálního nebo zvykového práva a tento majetek si zachovat; vzhledem k tomu, že podle programu OSN pro lidská sídla (UN-Habitat) lze práva na držení půdy a vlastnictví rozlišit na formální (vlastnictví, dlouhodobý nájem, veřejný či soukromý pronájem), zvyková či náboženského původu; vzhledem k tomu, že obecné zásady EU v oblasti pozemkové politiky uvádějí, že práva k půdě nejsou omezena na soukromé vlastnictví v úzkém slova smyslu, ale mohou představovat vyvážený poměr mezi individuálními právy a povinnostmi a kolektivními předpisy na různých úrovních
- B. vzhledem k tomu, že 1,2 miliardy lidí na celém světě obývají nemovitost, k níž nemají oficiální práva, a žijí bez trvalého domova nebo přístupu k půdě; především pro více než

---

¹ Úř. věst. C 56 E, 26.2.2013, s. 75.

90 % obyvatel venkova v subsaharské Africe (z nichž je 370 milionů lidí považováno za chudé) spočívá přístup k půdě a přírodním zdrojům v uplatnění z právního hlediska nejistých systémů zvykového a neformálního držení půdy;

- C. vzhledem k tomu, že neregistrované bohatství stojící mimo zákon se odhaduje na více než 9,3 bilionu USD, což je 93krát více než celkové množství zahraniční pomoci poskytnuté rozvojovým zemím během posledních 30 let;
- D. vzhledem k tomu, že i když rozvojového cíle tisíciletí č. 7 (cíl 11), který je zaměřen na zvýšení kvality života 100 milionů obyvatel chudinských čtvrtí do roku 2020, bylo dosaženo, počet těchto obyvatel (odhadovaný v roce 2012 na 863 milionů osob) v absolutních číslech i nadále roste; vzhledem k tomu, že podle odhadů programu OSN pro lidská sídla (UN-Habitat) žije až jedna miliarda osob v chudinských čtvrtích a má se za to, že v roce 2050 budou v těchto čtvrtích bydlet 3 miliardy osob; vzhledem k tomu, že článek 11 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech uznává všeobecné právo na bydlení a na neustálé zlepšování životních podmínek;
- E. vzhledem k tomu, že ve venkovských oblastech přibližně 200 milionů osob (tj. téměř 20 % chudého obyvatelstva světa) nemá přístup k dostatku půdy v míře, která by jim umožnila obživu; vzhledem k tomu, že půda ve venkovských oblastech je pod tlakem z mnoha stran: nárůst populace, změny ve využívání půdy, komerční investice, poškozování životního prostředí způsobené suchem, eroze půdy a snižování jejího obsahu živin, přírodní pohromy a konflikty; vzhledem k tomu, že zabezpečení práv k půdě je třeba k podpoře sociální stability prostřednictvím snížení nejistoty a konfliktů v souvislosti s půdou;
- F. vzhledem k tomu, že soukromí investoři a vlády vykazují rostoucí zájem o získání nebo dlouhodobý nájem velkých částí zemědělské půdy, a to především v rozvojových zemích Afriky a Latinské Ameriky;
- G. vzhledem k tomu, že svévolné přidělování pozemků politickými orgány sytí korupci, nejistotu, chudobu a násilí;
- H. vzhledem k tomu, že otázky týkající se správy pozemků souvisejí s hlavními výzvami 21. století – jako je konkrétně zajišťování potravin, nedostatek energií, růst měst a počtu obyvatelstva, zhoršování stavu životního prostředí, změna klimatu, přírodní katastrofy a řešení konfliktů, což dokládá, že prioritou musí být komplexní pozemková reforma;
- I. vzhledem k odhadům, že 1,4 miliardy hektarů půdy ve světě podléhá zvykovým normám; vzhledem k tomu, že stávající systémy držby v Africe, Asii a Latinské Americe se navzájem podstatně liší a současně je třeba při formalizaci půdy zohlednit místní zvyková opatření, jak individuální, tak komunitní, jež se postupně vyvinula;
- J. vzhledem k tomu, že Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) uvádí, že ženy a manželky mají rovná práva, co se týče vlastnictví a nabývání majetku; vzhledem k tomu, že však mnoho práv spojených s držením půdy a režimů vlastnických práv ženy formálně či v praxi diskriminuje;
- K. vzhledem k tomu, že v mnoha rozvojových zemích nejsou vlastnická práva žen, bezpečný přístup žen k půdě a přístup k úsporám nebo k úvěrům společensky uznávané; vzhledem k tomu, že kvůli tomuto diskriminačnímu základnímu přístupu je pro ženy obzvlášť

obtížné právně uplatňovat svá vlastnická práva, a zejména dědické právo,

- L. vzhledem k tomu, že zejména v rozvojových zemích jsou pozemková práva žen porušována v důsledku stále častějšího rozsáhlého skupování půdy ze strany rozvinutých států pro obchodní nebo strategické účely, jako jsou např. zemědělská výroba, zabezpečení dodávek potravin a výroba energie a biopaliv; vzhledem k tomu, že ženy často nemají příležitost využívat právní pomoci a právního zastoupení, aby mohly úspěšně čelit porušování vlastnických práv v rozvojových zemích,
- M. vzhledem k tomu, že zabezpečení práv k půdě pro ženy je důležité z hlediska snížení chudoby s ohledem na úlohu žen jako producentů potravin ve venkovských a příměstských oblastech a jejich odpovědnosti za výživu členů rodiny; vzhledem k tomu, že ženy, které představují 70 % afrických zemědělců, oficiálně vlastní pouze 2 % pozemků; vzhledem k tomu, že nedávné programy provedené po celé Indii, Keni, Hondurasu, Ghaně, Nikaragui a Nepálu ukazují, že domácnosti, v jejichž čele stojí žena, vykazují lepší zajištění potravinami i péči o zdraví a jsou více zaměřené na vzdělávání než domácnosti, v jejichž čele stojí muž;
- N. vzhledem k tomu, že více než 60 % chronicky hladovějících lidí jsou ženy a dívky a že v rozvojových zemích 60–80 % potravin vyrábějí právě ženy¹,
- O. vzhledem k tomu, že podle odhadů má 370 milionů původního obyvatelstva na celém světě silné spirituální, kulturní, sociální a hospodářské pouto se svou tradičně obývanou půdou, jež je obvykle spravována v rámci komunity;
- P. vzhledem k tomu, že článek 17 Všeobecné deklarace lidských práv uznává, že každý má právo vlastnit majetek jak sám, tak spolu s jinými, a že nikdo nesmí být svévolně zbaven svého majetku;
- Q. vzhledem k tomu, že na přístup domorodého obyvatelstva k půdě se vztahují zvláštní formy ochrany podle Úmluvy Mezinárodní organizace práce č.169 z roku 1969 a Deklarace OSN o právech původních obyvatel;
- R. vzhledem k tomu, že článek 10 deklarace OSN o právech původního obyvatelstva zaručuje domorodým obyvatelům právo nebýt donuceni opustit svou půdu nebo území a stanoví, že se žádné přemístění nesmí uskutečnit bez jejich svobodného, předchozího a informovaného souhlasu a po dohodě o spravedlivém a řádném odškodnění a, tam kde je to možné, s možností návratu;

Pozemková práva, včetně vlastnických práv, a tvorby bohatství

1. domnívá se, že registrovaná vlastnická práva jsou katalyzátorem hospodářského růstu, ale mohou také podporovat sociální soudržnost a mír;
2. zdůrazňuje, že zabezpečení práv k půdě a větší spravedlnost v přístupu k půdě poskytují bezpečný základ živobytí, ekonomické příležitosti a ve venkovských oblastech základ pro domácí produkci potravin;
3. zdůrazňuje skutečnost, že kromě individuálních právních nároků na půdu by měly být

---

¹ Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO), *Policy Brief No 5, Economic and Social Perspectives* (Policy Brief č. 5, Hospodářské a sociální pohledy), srpen 2009.

uznány různé alternativní možnosti držení půdy, včetně vycházení ze systémů zvykového držení půdy s cílem legálně zabezpečovat práva na pozemky u domů, zemědělskou půdu a přírodní zdroje, jak o to usiluje program OSN pro lidská sídla;

4. zdůrazňuje, že bezpečná držba půdy drobnými zemědělci, kteří představují 95 % potenciálních vlastníků pozemků v rozvojových zemích, podněcuje místní hospodářství, zlepšuje zajišťování potravin, snižuje migraci a zpomaluje rozrůstání chudinských čtvrtí; poukazuje na to, že například v Etiopii, kde byla vlastnická práva zavedena, vzrostla pouze v důsledku této změny produktivita během tří let až o 40 % na akr¹;
5. se znepokojením konstatuje, že kulturní tradice často ponechávají ženy v závislosti na mužských příbuzných a bez právní ochrany, pokud jde o zabezpečení držby půdy; zdůrazňuje, že státy mají mezinárodní závazky zajistit minimální ekonomická, sociální a kulturní práva, která zahrnují povinnost vlády zajistit, aby hospodaření s půdou nebylo diskriminační, zejména s ohledem na ženy a chudé obyvatele, a aby neporušovalo další lidská práva;
6. zdůrazňuje skutečnost, že zplnomocnění osob k rozhodování o vlastních zdrojích ve spojení s oficiálními ustanoveními v oblasti dědictví je pro drobné vlastníky silným podnětem k tomu, aby udržitelným způsobem investovali do své půdy, prováděli terasování, budovali zavlažovací systémy a zmírňovali účinky změny klimatu; v této souvislosti konstatuje, že studie prokázaly, že u domácností, jejichž práva na pozemek jsou plně zabezpečena a přenositelná, se odhaduje o 59,8 % větší pravděpodobnost, že investují do budování teras, než u těch, které v nejbližších 5 letech očekávají ve své obci přerozdělení;
7. konstatuje, že s vlastnickými smlouvami na půdu si kdokoli může půjčit peníze s přiměřenou úrokovou sazbou, které mohou být použity na zavedení a rozvoj podnikání; zdůrazňuje, že ochrana vlastnických práv může podpořit konkurenční podnikatelské prostředí, kde se může rozvíjet inovační podnikavost;
8. uznává, že úkolem je překonání rozporu mezi zákoností, legitimitou a praxí tím, že budou vytvořeny mechanismy držby půdy založené na sdílených standardech, počínaje uznáním stávajících práv, přičemž bude zajištěno, aby muži a ženy i zranitelná společenství v rozvojových zemích měli zabezpečena práva na půdu a majetek a byli plně chráněni proti oprávněným zájmům, které by je mohly jejich vlastnictví zbavit;
9. důrazně odsuzuje praxi zabírání půdy, která především nezákonně zbavuje půdy chudé venkovské obyvatelstvo a tradičně kočovné obyvatelstvo, aniž by jim poskytla přiměřenou náhradu; zdůrazňuje skutečnost, že v letech 2000 až 2013 bylo nejméně 32 milionů hektarů půdy na celém světě součástí nejméně 886 rozsáhlých nadnárodních obchodů tohoto typu²; zdůrazňuje, že toto číslo pravděpodobně představuje výrazné podhodnocení přesného počtu rozsáhlých obchodů s půdou;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby ve svých politikách rozvojové pomoci zohlednily rozsáhlé skupování půdy v rozvojových zemích ze strany investorů z rozvinutých států, zejména pak na africkém kontinentu – protože toto skupování postihuje místní zemědělce

---

¹ USAID Ethiopia, <http://ethiopia.usaid.gov/programs/feed-future-initiative/projects/land-administration-nurture-development-land>

² <http://www.landmatrix.org/get-the-idea/global-map-investments/>

a má zničující dopad na ženy a děti – s cílem ochránit ženy a děti před ožebračováním, hladem a nuceným odchodem z jejich vesnic a pozemků;

11. zdůrazňuje, že zrušení veřejných pobídek na výrobu biopaliv z potravinářských plodin a dotace je jeden způsob, jak bojovat proti zabírání půdy;
12. připomíná, že pokud nejsou zabezpečena práva k půdě a řízení není dostatečně silné, přináší to vysoká rizika pro místní společnosti, pokud jde o zabezpečení potravin, riziko přemístění a nuceného odchodu zemědělců a pastevců; v této souvislosti naléhavě vyzývá členské státy EU, aby podporovaly vnitrostátní kapacity rozvojových zemí na posílení jejich správního systému;
13. zdůrazňuje, že Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech uznávají právo na sebeurčení, které je definováno jako právo všech lidí svobodně nakládat s jejich přírodním bohatstvím a zdroji, a že oba tyto paktů stanoví, že žádný národ nesmí být připraven o vlastní prostředky k obživě; zdůrazňuje v této souvislosti, že jednání o rozsáhlých pronájmech a skupování půdy musí doprovázet transparentnost, odpovídající a informovaná účast místních společností, jichž se pronájmy nebo nákupy půdy týkají, a odpovědné využívání příjmů, které by měly místnímu obyvatelstvu přinést prospěch;
14. žádá evropskou Komisi a členské státy, aby v rámci OSN ověřily, jaký má toto skupování dopad na desertifikaci zemědělské půdy, na ztrátu práva žen na pobyt a vlastnictví, zejména pokud jde o samostatně žijící ženy nebo samoživitelky, na zabezpečení dodávek potravin a na zajištění výživy těchto žen, jejich dětí a dalších osob, které jsou na nich závislé;
15. zdůrazňuje, že investiční dohody o rozsáhlém skupování nebo pronajímání půdy by měly řádně zohledňovat právo stávajících uživatelů půdy a také práva pracovníků zaměstnaných na statcích; domnívá se, že by měly být jasně definovány závazky investorů a že by měly být vymahatelné, například začleněním mechanismů sankcí v případech nedodržování lidských práv; domnívá se, že veškeré obchody s půdou by také měly zahrnout právní závazek, že určité minimální procento produkovaných potravinářských plodin by mělo být prodáváno na místním trhu;

Plán zabezpečení pozemkových práv, včetně vlastnických práv, a udržitelné správy pozemků v rozvojovém světě

16. poukazuje na skutečnost, že pozemková reforma vyžaduje flexibilitu a přizpůsobení místním, sociálním a kulturním podmínkám, jako jsou tradiční formy kmenového vlastnictví, a měla by se zaměřit na posílení postavení nejzranitelnějších osob;
17. zdůrazňuje, že koexistence zvykových režimů vlastnictví půdy a vnučených koloniálních modelů představuje jeden z hlavních důvodů pro široce rozšířenou nejistotu, která s ohledem na vlastnictví panuje v rozvojových zemích; zdůrazňuje v této souvislosti tudíž, že je nezbytné uznat legitimitu zvykové držby, která zakládá zákonná práva jednotlivců a společností, a předcházet tomu, aby byli zbavováni práv vztahujících se k půdě a aby byla existující práva zneužívána, k čemuž obzvláště často dochází mezi africkými společnostmi a velkými původními populacemi Jižní Ameriky;
18. zdůrazňuje, že regularizace bezpečné držby pro osoby, které nezákonně obývají budovy

v městských oblastech, má významné dopady na investice do bydlení, přičemž studie ukazují, že tempo, v němž jsou budovy renovovány, se zvýší o více než 66 %;

19. blahopřeje Rwandě k pokroku, jehož dosáhla, pokud jde o údaje o pozemcích, a který v pozoruhodně krátké době umožnil provést soupis veškerých pozemků v zemi;
20. varuje před uplatňováním paušálního přístupu při snaze o dosažení zabezpečení půdy; Zdůrazňuje skutečnost, že oficiální služby správy pozemků jsou neúčinněji poskytovány na místní úrovni; domnívá se, že účinné zajištění bezpečných pozemkových práv proto může záviset na reformě centralizovaných státních pozemkových úřadů s cílem vrátit některé pravomoci zpět místním a zvykovým institucím; domnívá se, že registraci pozemků lze následně zdokonalit prostřednictvím digitalizace zápisů v katastru a katastrálních systémů;
21. připomíná, že zemědělství představuje i nadále zásadní zdroj obživy, samozásobování a potravinové bezpečnosti pro obyvatele venkova; konstatuje však, že půda ve venkovských oblastech je pod tlakem z mnoha stran: nárůst populace, změny ve využívání půdy, komerční investice, poškozování životního prostředí způsobené suchem, eroze půdy a snižování jejího obsahu živin, přírodní pohromy a konflikty; v této souvislosti je přesvědčen, že je zásadní zabezpečit držbu půdy pro obyvatele venkovských oblastí, má-li být dosaženo rozvojových cílů tisíciletí; domnívá se, že široká škála politických nástrojů může pomoci vyřešit tyto výzvy a že tyto nástroje musí být přizpůsobeny místním podmínkám;
22. je přesvědčen, že vládní úředníci by měli nejprve vymezit, jaké systémy správy půdy a její držby již existují, a následně by měli tyto systémy dále rozvíjet ve prospěch chudých a zranitelných skupin obyvatel;
23. je přesvědčen, že decentralizace správy pozemků posílí postavení místních společenství a jednotlivců a upozorní na to, že je třeba odstranit korupční praktiky, které zavádějí místní vůdci prostřednictvím dohod sjednaných se zahraničními investory, a veškeré nároky na jednotlivé neregistrované pozemky;
24. zdůrazňuje, že k jakékoli změně ve využívání půdy by mělo dojít výhradně na základě svobodně a předem uděleného, informovaného souhlasu dotčených místních komunit; připomíná, že původní obyvatelstvo by mělo získat specifický typ ochrany jeho vlastnických práv k půdě vycházející z mezinárodního práva; v souladu s Deklarací OSN o právech původního obyvatelstva zdůrazňuje, že státy musí zavést účinné mechanismy na předcházení veškerým činnostem, jejichž cílem či důsledkem je vyvlastnění půdy, teritoria nebo zdrojů původního obyvatelstva, a na nápravu případných porušení;
25. konstatuje, že určitá část pozemků, které jsou v Africe (10 %) zaregistrovány, je zaznamenán prostřednictvím zastaralých chybných systémů; zdůrazňuje skutečnost, že podle odhadů Světové banky¹ došlo v 27 hospodářstvích, která během posledních sedmi let modernizovala své registrační úřady, ke zkrácení průměrné doby převodu vlastnictví na polovinu, čímž se zvýšila transparentnost, snížila korupce a zjednodušil výběr daní; zdůrazňuje, že prioritou rozvojové politiky by mělo být zavedení a zdokonalení katastrů nemovitostí v rozvojových zemích;

---

¹ 2012b. Doing Business 2012: Doing Business in a More Transparent World (Podnikání v roce 2012: podnikání v transparentnějším světě), Washington, D.C. Světová banka.

26. připomíná, že pokud jsou práva uživatelů a majitelů půdy jednoznačně vymezena, lze zabezpečení držby půdy zajistit různými způsoby: připomíná, že kromě formálně zaregistrovaných nároků lze tohoto zajištění dosáhnout také prostřednictvím jednoznačných a dlouhodobých smluv o pronájmu, nebo formálního uznání zvykových práv a neformálních dohod, společně s dostupnými a účinnými mechanismy řešení sporů; vyzývá EU, aby směřovala podporu na rozvoj kapacit a školicí programy v oblasti hospodaření s půdou s cílem zabezpečit práva k půdě chudým a zranitelným skupinám, mj. prostřednictvím vyměřování pozemků, registrace a úsilí vybavit vzdělávací instituce v rozvojových zemích vhodným zařízením;
27. vyzývá EU, aby posilovala schopnost soudů v rozvojových zemích účinně zaručovat majetkoprávní předpisy, řešit spory o pozemky a vyrovnat se s vyvlastňováním v rámci uceleného přístupu zaměřeného na upevnění soudních systémů a právního státu;
28. vyzývá EU, aby rozvojovým zemím pomáhala při zavádění pozemkových reforem s cílem podpořit zejména zapojení všech zúčastněných stran a aby současně probíhaly osvětové programy tak, aby byla plně respektována práva všech zapojených osob, zejména chudých a zranitelných; připomíná příklad Madagaskaru a místních katastrálních úřadů, v jejichž případě pouhé místní iniciativy výrazně usnadnily registrování práv k půdě;
29. poukazuje na skutečnost, že budování řádných fiskálních politik v rozvojových zemích pomocí lepší registrace pozemků a vymezení funkcí pro odhady cen výrazně zvyšuje roční příjem z transakcí s pozemky, jako tomu bylo v Thajsku, kde se během 10 let zvýšil šestkrát;
30. upozorňuje na skutečnost, že formální uznání práv žen na vlastnictví půdy ještě automaticky neznamená účinné prosazování těchto práv; vyzývá EU, aby ve svých programech pozemkové reformy věnovala zvláštní pozornost zranitelnosti žen vůči změnám ve struktuře rodiny a míře, do níž jsou ženy schopny prosazovat svá práva a zajistit v praxi, aby na úředních listinách prokazujících majetková práva členů domácnosti k půdě figurovala jména obou manželů;
31. vyzývá Komisi a členské státy, aby ve svých rozvojových a humanitárních politikách zajistily, že rozvojové země zavedou legislativní opatření, která budou podporovat rovnost mužů a žen a bránit diskriminaci v oblasti vlastnických práv na základě příslušnosti k určitému etniku nebo rase a na základě rodinného stavu, a aby se zaměřily na způsob, pomocí něhož by se odstranily významné sociální, politické a kulturní překážky k získávání vlastnických práv k půdě;
32. žádá delegace EU v rozvojových zemích, aby monitorovaly, zda nejsou porušována vlastnická práva žen, aby se tak zabránilo riziku zchudnutí a sociálního vyloučení žen;
33. vyzývá EU, aby podporovala úsilí rozvojových zemí o zavádění reforem trhů s pronajímanou půdou s cílem poskytnout chudým obyvatelům přístup k půdě, podpořit růst a současně se vyhnout zavádění přehnaných omezení trhů s pronajímanou půdou;

Zařazení práv k půdě, včetně vlastnických práv, mezi priority rozvojové politiky EU

34. poukazuje na skutečnost, že rozsáhlá skupování pozemků jsou mimo jiné přímým důsledkem slabé správy pozemků v rozvojových zemích; zdůrazňuje, že pomoc EU by

měla přispívat k budování institucionální kapacity nezbytné pro zaručení bezpečných práv k půdě, a vyřešit tak problém byrokratické nečinnosti usilující o dobývání renty i zkorumpované praxe beztrestnosti;

35. oceňuje účast EU na celosvětových iniciativách týkajících se půdy; zdůrazňuje skutečnost, že EU coby vedoucí světový hráč v oblasti rozvoje může posílit svůj v současnosti omezený přístup, pokud jde o rozsah a viditelnost, a zabývat se držbou půdy;
36. konstatuje, že kromě snahy o zdokonalení systémů majetkových práv v rozvojových zemích musí EU také usilovat o zajištění toho, aby měli lidé přístup k systémům sociálního zabezpečení a pojištění, a mohli tak chránit své živobytí a svá aktiva v případě pohromy či ohrožení;
37. vyzývá k uplatňování dobrovolných pokynů pro odpovědnou správu půdy, rybolovu a lesů;
38. naléhavě vyzývá Komisi, aby stanovila jasně vymezenou rozpočtovou položku a posunula se od zúženého pohledu k dlouhodobé reformě správy pozemků s cílem zefektivnit držbu půdy;
39. zdůrazňuje, že problémy týkající se poskytování bezpečných práv k půdě vysídleným osobám a uprchlíkům se pravděpodobně dále zhorší v důsledku změny klimatu; naléhavě proto vybízí EU, aby rozšířila svou pomoc týkající se zohlednění práv k půdě ve své humanitární a rozvojové reakci na pohromy a občanské konflikty, přičemž pozemková politika musí spravedlivým způsobem zaručit bezpečná práva k půdě jednotlivým etnickým, sociálním či věkovým skupinám;
40. vyzývá Komisi a členské státy, aby v situacích po ukončení konfliktů posílily práva žen a usnadnily jejich přístup k půdě, dědictví, úvěrům a úsporám, zejména pak v zemích, kde práva žen nejsou právně vymahatelná a společensky uznávaná a kde zákony, které odlišují postavení mužů a žen, tradiční přístup k ženám a společenské hierarchie, v nichž dominují muži, brání tomu, aby ženy získaly rovná a spravedlivá práva; vyzývá EU, aby podporovala to, aby se v této problematice angažovala nově vytvořená organizace UN Women;
41. vítá iniciativu „transparentnost půdy“, kterou v červnu 2013 zahájila skupina G8 po vzoru Iniciativy pro transparentnost těžebního průmyslu, a uznání skutečnosti, že transparentnost vlastnictví podniků a půdy je společně s bezpečnými vlastnickými právy a silnými institucemi klíčová pro zmírnění chudoby; zdůrazňuje, nicméně, že je třeba vyvinout větší úsilí s cílem usnadnit provádění účinné pozemkové reformy;
42. opětovně potvrzuje závazek EU ke snížení celosvětové chudoby v kontextu udržitelného rozvoje a opakuje, že by EU měla do všech svých politik a činností v oblasti vztahů s rozvojovými zeměmi¹ důsledně začlenit hledisko rovnosti mužů a žen;
43. zdůrazňuje, že je nezbytné posílit politiky, jejichž účelem je zajistit ženám v rozvojových zemích stejné postavení, jako mají muži, co se týče přístupu k majetku; je toho názoru, že tato skutečnost toto musí být zohledněna ve vnitrostátních programech a musí být

---

¹ Úř. věst. C 46, 24.2.2006.

doprovázeno vytvořením potřebných mechanismů pro poskytování finanční pomoci (jako jsou úspory, granty, úvěry, mikroúvěry a pojištění); domnívá se, že toto posílení politik v této oblasti povede k upevnění pozice žen a nevládních organizací a podpoří podnikání žen; domnívá se, že rovněžlepší orientaci žen v právní a finanční problematice, podpoří vzdělávání dívek, zintenzívní šíření a usnadní dostupnost informací, vytvoří podpůrné právní služby a zavede školení pro poskytovatele finančních služeb týkající se citlivosti otázky pohlaví;

44. vyzývá Komisi a členské státy, aby při své práci zaměřené na rozvoj aktivně prosazovaly podnikání žen a jejich vlastnická práva jako součást úsilí o zvýšení finanční nezávislosti žen na jejich manželech a posílení hospodářství jejich států;
45. připomíná, že na 15. října připadá světový den venkovských žen, a vyzývá Evropskou unii a členské státy, aby v rozvojových zemích podporovaly osvětové kampaně;

o

o o

46. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi OSN, prezidentovi Světové banky, Sdružení národů jihovýchodní Asie, Evropsko-latinskoamerickému parlamentnímu shromáždění a Smíšenému parlamentnímu shromáždění zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří a Evropské unie.